

o podpůrčí době Starobní a plně invalidní důchodci ...

Poživatelům starobního a plného invalidního důchodu se nemocenské nově poskytuje při jedné pracovní neschopnosti a v rámci kalendářního roku maximálně 81 kalendářních dnů. Do 31. prosince 2007 to bylo 84 kalendářních dnů. Tato změna v délce podpůrčí doby navazuje na tří denní karenční dobu. Pokud poživatelé důchodů obdrží kvůli zpětnému přiznání důchodu nemocenské za delší dobu, jsou povinni přeplatek nemocenského vrátit. Nově se poživatelům uvedených důchodů poskytuje nemocenské a podpora při ošetřování člena rodiny nejdéle do dne, kdy končí zaměstnání. Poživatelé starobního a plného invalidního důchodu jsou totiž zabezpečeni důchody, není tedy důvod poskytovat jim nemocenské a podporu při ošetřování člena rodiny v době, kdy už skončili zaměstnání a nepřichází tak o žádný příjem.

o léčebném režimu Za porušení se přísněji trestá ...

Při porušení léčebného režimu bylo do 31. prosince 2007 možné nemocenské dočasně snížit či odejmout pouze tehdy, pokud dávka ještě nebyla vyplacena. Od 1. ledna 2008 je možné snížit nebo odejmout také už vyplacenou dávku, nejdříve však ode dne porušení léčebného režimu. Odejmutá dávka nebo její část, o kterou se vyplacená dávka sníží, se považuje za přeplatek. Pojištěnec je povinen ho vrátit.

o přechodném období U nároků z roku 2007 se postupuje ...

Vznikl-li nárok na dávku nemocenského pojištění v roce 2007 a trvá i po 31. prosinci 2007, poskytuje se dávka nadále za podmínek, ve výši a po dobu podle předpisů účinných před 1. lednem 2008. To znamená, že se výše dávek nepřepočítává, zachovává se původní podpůrčí doba. Ochranná lhůta, která začala běžet před 1. lednem 2008, trvá nejdéle 42 dnů. Začala-li běžet 1. ledna 2008 nebo později, jedná se nejvíc o 7 dnů. U žen, které v době skončení zaměstnání byly těhotné, nadále činí ochranná lhůta 6 měsíců.

Příklady:

- *Vznikla-li pracovní neschopnost 30. prosince 2007 a trvá do 31. ledna 2008, nemocenské náleží i první tři kalendářní dny pracovní neschopnosti. Po celou pracovní neschopnost je ve výši podle předpisů účinných v roce 2007.*
- *Nastoupila-li žena na mateřskou dovolenou v roce 2007 (například 1. prosince), má nárok na peněžitou pomoc v mateřství 37 týdnů, bude-li po uplynutí 28. týdne splňovat podmínku osamělosti. Jestliže nastoupí na mateřskou dovolenou v roce 2008, dostane peněžitou pomoc v mateřství 28 týdnů.*
- *Skončilo-li zaměstnání, které trvalo rok, 29. prosince 2007, ochranná lhůta je 42 dnů. Pokud zaměstnání skončilo 31. prosince 2007, ochranná lhůta je 7 dnů, protože začala běžet až v roce 2008.*

o informacích Informace poskytují ...

V souvislosti s vaším nemocenským pojištěním se obraťte na příslušné okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ), v Praze na územní pracoviště Pražské správy sociálního zabezpečení (PSSZ), v Brně na územní pracoviště Městské správy sociálního zabezpečení (MSSZ Brno). Pro veřejnost jsou všechna pracoviště otevřena každý pracovní den, a to nejméně v době uvedené níže.

OSSZ, PSSZ, MSSZ Brno	
pondělí a středa	8.00 – 17.00 h
úterý a čtvrtek	8.00 – 14.00 h
pátek	8.00 – 13.00 h

Přesné kontakty, včetně adres elektronických podatelů jednotlivých pracovišť, najdete na webových stránkách ČSSZ na adrese <http://www.cssz.cz>.

Vydáno v prosinci 2007

Nemocenské pojištění *od 1. ledna 2008*

O nemocenském *a dalších dávkách NP*

o změnách

Nové právní předpisy ...

Od 1. ledna 2008 dochází k řadě změn v nemocenském pojištění (NP). Souvisí to se zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Nově v nemocenském pojištění zavádí tzv. karenční dobu, upravuje sazbu jednotlivých dávek či zkracuje ochrannou lhůtu. Rovněž dochází ke snížení délky podpůrní doby u peněžité pomoci v mateřství osamělých žen a snížení podpůrní doby poživatelů starobního a plného invalidního důchodu. Také se rozšiřuje povinnost vrátit přeplatek na už vyplacené dávce. Současně se znovu odkládá nový zákon o nemocenském pojištění (č. 187/2006 Sb.), a to o jeden rok. V praxi to mimo jiné znamená, že se nyní na 1. leden 2009 odkládá zavedení plánované náhrady mzdy, kterou by měl první dva týdny pracovní neschopnosti poskytovat zaměstnavatel.

o pojištění

Kdy vzniká pojištění ...

Za vznik pojištění se do 31. prosince 2007 považoval vstup zaměstnance do zaměstnání. Nově se od 1. ledna 2008 za vstup do zaměstnání považuje i den před vstupem do zaměstnání, za který přísluší náhrada mzdy či platu, nebo za který se mzda či plat nekrátí. Sjednocuje se tak období, z něhož se vychází při určení vzniku účasti na nemocenském pojištění a principy započitatelnosti příjmů do vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení.

Příklad:

Zaměstnankyni podle pracovní smlouvy vznikl pracovní poměr 1. ledna 2008. Za tento den jí náleží náhrada mzdy, protože jde o státní uznávaný svátek. Ve středu 2. ledna 2008 nepracuje, protože čerpá pracovní volno s náhradou mzdy kvůli pohřbu otce. Do zaměstnání nastoupí ve čtvrtek 3. ledna 2008. Účast na nemocenském pojištění však vznikne už 1. ledna 2008.

o dávkách

Co se mění ve výpočtu dávek ...

Mění se úprava denního vyměřovacího základu redukčními hranicemi při výpočtu nemocenského a podpory při ošetřování člena rodiny. Denní vyměřovací základ je zjednodušen řečeno součet hrubých příjmů za 12 kalendářních měsíců před vznikem nároku na dávku, u OSVČ pak součet měsíčních vyměřovacích základů pro placení záloh na pojistné v předchozím kalendářním roce, dělený

počtem kalendářních dnů s vyloučením nezapočitatelných dnů. Nově se z denního vyměřovacího základu do 550 Kč (první redukční hranice) od 1. ledna 2008 započítává jen 90%, a to po celou dobu poskytování nemocenského a podpory při ošetřování člena rodiny. Do 31. prosince 2007 se tato částka započítávala z 90% jen první dva týdny poskytování těchto dávek, poté už plně. Rozdíl mezi 550 Kč a 790 Kč se i nadále započítává ze 60%, k částce nad 790 Kč se nepřihlíží.

Redukční hranice

Pro rok 2008 se redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu platné do 31. prosince 2007, tj. částky 550 Kč a 790 Kč, nezvyšují.

Co se mění v nemocenském

Jednou z hlavních změn, která má vliv na výši nemocenského, je zavedení tzv. karenční doby. Tedy doby, po kterou se nebude poskytovat nemocenské. Od 1. ledna 2008 jsou karenční dobou první tři kalendářní dny pracovní neschopnosti. Pokud pracovní neschopnost trvá déle než tři kalendářní dny, náleží nemocenské od čtvrtého kalendářního dne. Doba, po kterou může být nemocenské nejdéle poskytováno (tj. podpůrní doba), se od 1. ledna 2008 počítá od prvního dne vzniku pracovní neschopnosti. Stejně jako dříve činí jeden rok. Pro stanovení výše nemocenského se zavádí místo jednotné sazby 69% denního vyměřovacího základu, sazba odstupňovaná. Závisí na trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény). Při krátkodobém nemocenském, tj. do 60. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti, je sazba nižší, při delší dočasné pracovní neschopnosti se ve srovnání se situací do 31. prosince 2007 zvýšila.

Nové procentní sazby pro výpočet nemocenského

(z redukovaného denního vyměřovacího základu)

- 60 % od 4. do 30. kalendářního dne pracovní neschopnosti nebo karantény,
- 66 % od 31. do 60. kalendářního dne pracovní neschopnosti nebo karantény,
- 72 % od 61. kalendářního dne pracovní neschopnosti nebo karantény.

Příklad:

Dočasná pracovní neschopnost zaměstnance trvala 70 kalendářních dnů. Vyměřovací základ v rozhodném období činil 288 350 Kč, denní vyměřovací základ činí 790 Kč. Redukovaný denní vyměřovací základ je 639 Kč ($550 \times 0,90 + 240 \times 0,60 = 495 + 144 = 639$).

Nemocenské tohoto zaměstnance od 1. ledna 2008

1. až 3. kalendářní den	0 Kč
4. až 30. kalendářní den	$639 \times 0,60 = 384 \times 27 \text{ dnů} = 10\,368 \text{ Kč}$
31. až 60. kalendářní den	$639 \times 0,66 = 422 \times 30 \text{ dnů} = 12\,660 \text{ Kč}$
61. až 70. kalendářní den	$639 \times 0,72 = 461 \times 10 \text{ dnů} = 4\,610 \text{ Kč}$

Co se mění v peněžité pomoci v mateřství

U peněžité pomoci v mateřství se od 1. ledna 2008 zachovává denní vyměřovací základ pro výpočet další peněžité pomoci v mateřství v případě opakovaného porodu. Znamená to, že pokud má zaměstnankyně za trvání téhož zaměstnání do 4 let věku dítěte nárok na další peněžitou pomoc v mateřství, použije se denní vyměřovací základ zjištěný pro předchozí peněžitou pomoc, avšak pouze v tom případě, že je to pro zaměstnankyni výhodnější. Současně se ruší dřívější preferování osamělých žen v délce podpůrní doby před ženami vdanými. Podpůrní doba se zkrátí ze 37 týdnů na 28 týdnů, s tím, že 37 týdnů zůstává jen u vícečetných porodů. Dále se ruší poskytování peněžité pomoci v mateřství uchazečům o zaměstnání. Ode dne porodu se jim poskytuje rodičovský příspěvek jako dávka státní sociální podpory.

Co se mění v podpoře při ošetřování člena rodiny

Snižuje se procentní sazba podpory při ošetřování člena rodiny. Nově je stejná jako u nemocenského do 30. kalendářního dne pracovní neschopnosti. A to 60% denního vyměřovacího základu.

o ochranné lhůtě

Zkracuje se ochranná lhůta ...

Ochranná lhůta se zkracuje z původních 42 na 7 kalendářních dnů. Ochrannou lhůtou se rozumí doba po skončení zaměstnání (účasti na pojištění), ve které jsou zachovány nároky na dávky nemocenského pojištění ze skončeného zaměstnání (pojištění). V praxi to znamená, že určitou dobu zaměstnanec dostává dávky nemocenského pojištění z již ukončeného pojistného poměru, pokud jeho pracovní neschopnost vznikla v určité době po skončení zaměstnání (pojištění). Zároveň nově od 1. ledna 2008 nevzniká z ochranné lhůty nárok na podporu při ošetřování člena rodiny. Přihlíží se přitom k účelu této dávky a také k tomu, že se jedná o dávku krátkodobou.